

Archeologienota

Programma van maatregelen voor uitgesteld vooronderzoek met ingreep in de bodem

BRUGGE VRIJDAGMARKT (prov. West-Vlaanderen)

Auteurs: Lise DEMEULEMEESTER

Projectcode: 2020L237

1. Aanleiding vooronderzoek

Zie het verslag van resultaten bureauonderzoek

2. Gemotiveerd advies

Het uitgevoerde bureauonderzoek is volledig, alle relevante beschikbare bronnen zijn teruggevonden en zijn geraadpleegd. Op basis van het verslag van resultaten van het bureauonderzoek kan de aan- of afwezigheid van een archeologische site echter niet gestaafd worden. Daarom is voor de zones waar de geplande werken een bedreiging vormen voor het bewaarde bodemarchief een verder vooronderzoek noodzakelijk. Gezien de ligging binnen het historische hart van Brugge en de aard van de te verwachten archeologische sporen (o.a. funderings- en muurrestanten van vroegere bebouwingsfasen) wordt een vervolgonderzoek in de vorm van proefsleuven en proefputten voorgesteld als de meest aangewezen methode. Voor een uitgebreide evaluatie van de verschillende onderzoeksmethoden wordt verwezen naar het verslag van resultaten (hoofdstuk 2.5.).

Hieronder worden de voorwaarden beschreven waaraan de verschillende onderzoeksfases moeten voldoen. Het uitgestelde traject is noodzakelijk omdat het grootste deel van het projectgebied zodanig bebouwd is dat een terreinonderzoek enkel kan plaatsvinden na afbraakwerken, en deze kunnen pas worden uitgevoerd na het verkrijgen van een stedenbouwkundige vergunning.

3. Planafbakening

Het projectgebied heeft een oppervlakte van ongeveer 1360m² en dient deels onderzocht te worden door middel van proefputten en proefsleuven.

Figuur 1: Uitsnede uit de GRB-kaart met aanduiding van de zones van de geplande werken, bijlage 1 (bron: geopunt.be)

4. Vraagstelling

Het doel van het onderzoek is om te achterhalen of er op het terrein één of meerdere archeologische sites aanwezig zijn en te bepalen welke maatregelen dienen te worden genomen voorafgaand aan de ontwikkeling van het projectgebied. Hieronder worden de specifieke (niet limitatieve) onderzoeksvragen per methode weergegeven. Elke onderzoeksmethode is succesvol beëindigd wanneer haar vraagstellingen succesvol kunnen worden beantwoord. Zolang niet alle onderzoeksvragen succesvol kunnen worden beantwoord, dient men over te gaan op de volgende onderzoeksmethode zoals besproken in hoofdstuk 2.5. van het verslag van resultaten.

- **Proefsleuven/proefputten:**
  - Zijn er archeologische sporen aanwezig?
  - Welke is de bewaringstoestand van de aangetroffen sporen?
  - Maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren?
  - Behoren de sporen tot één of meerdere periodes?

- Zijn er indicaties omtrent artisanale activiteiten?
  - Wat zijn de materiële aanwijzingen hiervoor?
  - Passen deze in de historische context van de locatie?
- Welke is de relatie tussen de archeologische sporen en het landschap?
- Is er een archeologische site aanwezig binnen het projectgebied?
- Hoe is de opbouw van de chronologie van de aanwezige archeologische resten?
- Wat is de ruimtelijke samenhang van de verschillende sporen en structuren?
- Wat zeggen de aangetroffen vondsten over de welstand, levenswijze, sociale, economische en culturele achtergrond van de bewoners gedurende de gebruikperiode?
- Levert het organische en anorganische vondstmateriaal nieuwe inzichten inzake ontstaans- en bewoningsgeschiedenis van de site, of over de materiële cultuur?
- Hoe kaderen de resultaten van dit onderzoek binnen de stadsgeschiedenis/stadsontwikkeling van Brugge?
- Wat kunnen we, met behulp van natuurwetenschappelijk onderzoek, nog te weten komen over de activiteiten, landbouw, landschap, datering, edm. op het plangebied?
- Welke zijn de verder te nemen maatregelen i.f.v. de geplande werken?

5. Plan van aanpak

Hieronder wordt per voorgestelde onderzoeksmethode de te hanteren techniek beschreven:

- **Proefsloeven/proefputten**

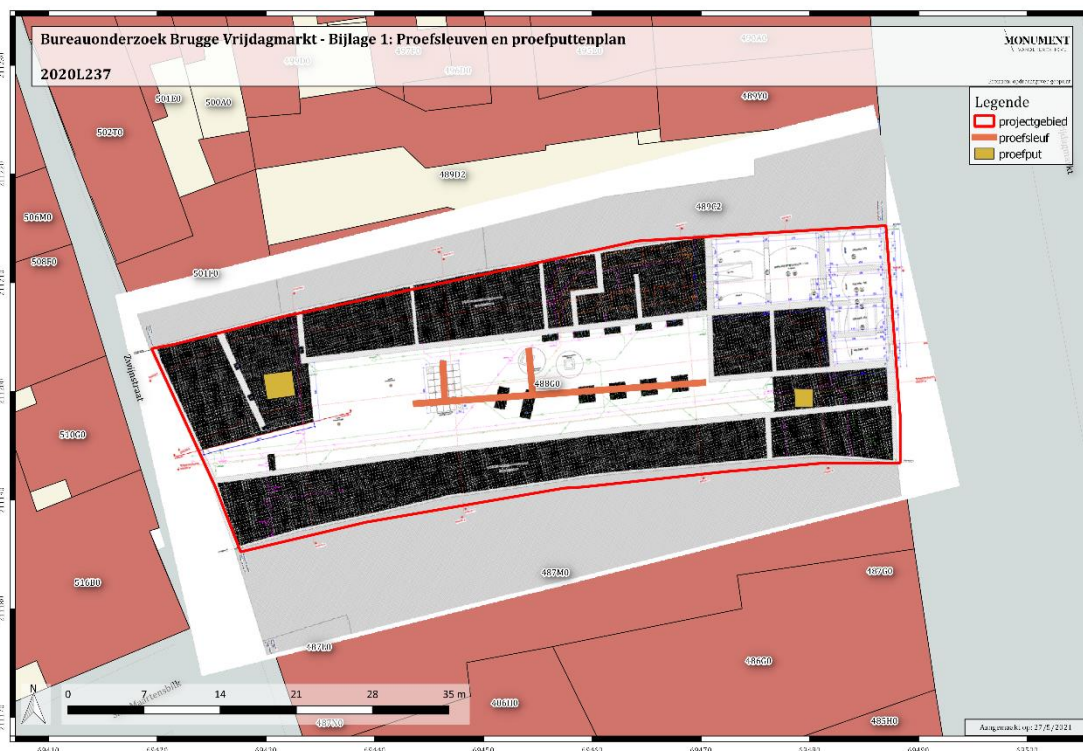
Teneinde na te gaan of er archeologisch relevante grondsporen aanwezig zijn binnen het onderzoeksgebied, dient gebruik gemaakt van de inplanting van een proefsleuf met 2 kleinere dwarsloeven en 2 proefputten daar waar de geplande werken het bewaarde bodemarchief kunnen verstoren (zie Figuur 2 en Figuur 3 en bijlage 2 en 3).

Er wordt 1 langere sleuf voorzien met 2 kleinere dwarsloeven ter hoogte van de aanleg van de funderingen, de infiltratiekratten en de septische put. Verder worden er nog 2 proefputten aangelegd ter hoogte van de nieuwbouwblokken.

De proefputten worden, indien nodig, trapsgewijs verdiept uit veiligheidsoverwegingen. Ook hier kan de eerste trap worden aangelegd op het eerste archeologische niveau en gebeurt verdere trappenaanleg volgens inschatting van de veldwerkleider. De proefputten kunnen uit veiligheidsoverwegingen breder worden gemaakt. Evenals bij de proefsloeven wordt hier getracht tot een zo goed mogelijk inzicht te komen wat betreft de stratigrafie tot op moederbodem of tot waar het grondwater dit toelaat. De grond wordt naast de proefput

gestockeerd. Indien meerdere vlakken moeten worden aangelegd, wordt het bovenliggende vlak steeds volledig afgewerkt vooraleer verdiept wordt. Stenen structuren worden niet uitgebroken tenzij dit noodzakelijk is voor het verder onderzoek.

De proefsleuven en proefputten worden integraal aangelegd tot op het eerste archeologisch niveau. Alle put- en sleufwanden worden geregistreerd. Daarna dient de totale bodemopbouw en de eventueel nog aanwezige archeologische niveau's achterhaald te worden aan de hand van verschillende lokale verdiepingen/profielkolommen tot op de moederbodem. Ook hier dient men bij het aantreffen van een nieuw archeologisch niveau, dit eerst te registreren vooraleer verder te verdiepen. Indien het praktisch nog steeds niet mogelijk is de moederbodem te bereiken (vb. te diep, put wordt te klein), wordt getracht om via een boring het profiel verder aan te vullen om een totaalbeeld van de bodemopbouw te krijgen.

Figuur 2: Uitsnede uit de GRB-kaart met aanduiding van het projectgebied, de geplande werken en de locaties van de proefsleuven en proefputten, bijlage 2 (bron: geopunt.be)

Figuur 3: Uitsnede uit de luchtfoto met aanduiding van het projectgebied, de geplande werken en de locaties van de proefsleuven en proefputten, bijlage 3 (bron: geopunt.be)

Indien er dient te worden afgeweken van dit patroon, dient dit gemotiveerd te worden bij de opmaak van het verslag.

Wanneer de gebouwen gesloopt worden, kunnen enkel de bovengrondse delen onbegeleid worden gesloopt. Het uitbreken van de vloerplaten gebeurt onder begeleiding van een archeoloog. Gezien de ligging van het projectgebied in stadscontext kan het uitbreken van funderingen pas gebeuren wanneer de vrijgave is bekomen of na volledige afronding (inclusief aktename) van het archeologisch onderzoek. Dit om te voorkomen dat sloopwerkzaamheden een bijkomende impact hebben op het mogelijk aanwezige bodemarchief.

Het archeologisch ensemble zal gedurende en na het afronden van het onderzoek bewaard worden bij de aannemer archeologie. Na afronding en oplevering van de rapportage wordt het ensemble definitief bewaard op de plaats naar keuze van de bouwheer. Dit gebeurt in overleg met opdrachtgever voor de aanvang van het project. Bewaring gebeurt conform de bepalingen in de Code Van Goede Praktijk (hoofdstuk 30.2).

Zowel het veldwerk als de verwerking en rapportage van de hierboven beschreven methodes dienen te voldoen aan de methodiek zoals beschreven in de Code van Goede Praktijk. De diverse fases van vooronderzoek moeten niet uitgevoerd worden indien de geplande

bouwwerken, waarvoor deze archeologienota wordt opgesteld, niet zullen worden uitgevoerd. Het onderzoeksdoel is succesvol bereikt indien de vraagstelling kan beantwoord worden. Het gefundeerd kunnen beantwoorden van de vraagstelling is dus het evaluatiecriterium aan de hand waarvan de erkende archeoloog zal bepalen of het onderzoeksdoel succesvol bereikt is.

6. Gewenste competenties

- In het kader van het proefsleuven/putten-onderzoek dient het team te bestaan uit minstens 2 archeologen waarbij minstens één van de uitvoerende archeologen ten minste 220 werkdagen veldervaring heeft met onderzoek in stadscontexten, en beide beschikken over minstens 20 werkdagen veldervaring wat betreft proefsleuvenonderzoek.
- Gedurende het terreinwerk dient een (assistent-)aardkundige aanwezig te zijn bij het aanleggen, registeren en interpreteren van de referentieprofielen; voor het nemen van stalen, het bepalen van de analysestrategie en het uitvoeren en interpreteren van analyses. De (assistent-)aardkundige voert dit uit conform de bepalingen inzake referentieprofielen en aardkundige staalname (hoofdstuk 10.3 en 10.4 CvGP). De (assistent-)aardkundige moet beschikken over aantoonbare ervaring met zandbodems.

7. Voorziene afwijkingen ten aanzien van de Code van Goede Praktijk

Er zijn geen voorziene afwijkingen ten aanzien van de Code van Goede Praktijk.

Bureauonderzoek Brugge Vrijdagmarkt - Bijlage 1: Inplantingsplan

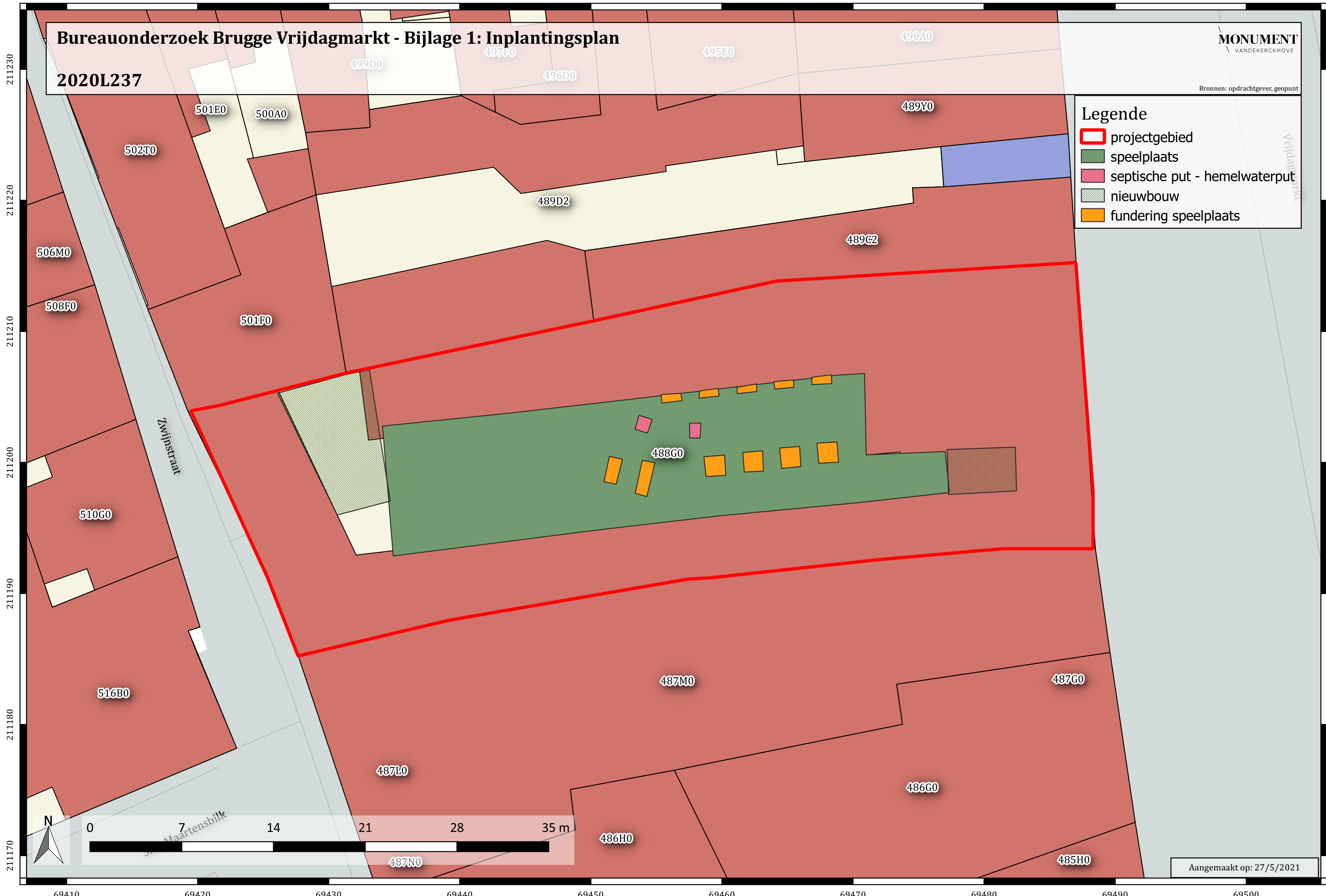
2020L237

MONUMENT
VANDEKERCKHOVE

Bronnen: opdrachtgever, geopunt

Legende

- projectgebied
- speelplaats
- septische put - hemelwaterput
- nieuwbouw
- fundering speelplaats

Aangemaakt op: 27/5/2021

Bureauonderzoek Brugge Vrijdagmarkt - Bijlage 1: Proefsleuven en proefputtenplan

2020L237

MONUMENT
VANDEKERCKHOVE

Bronnen: opdrachtgever, geopunt

Legende

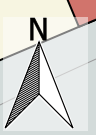
- projectgebied
- proefsleuf
- proefput

211230
211220
211210
211200
211190
211180
211170

69410 69420 69430 69440 69450 69460 69470 69480 69490 69500

Zwijnsstraat

Maartensbijk

Aangemaakt op: 27/5/2021